

Mar del Carib, 160 quilòmetres a l'est de Belize
Dijous 19 de juliol

«ISMAEL-TRUCA'M»: el telegrama no diu res més, però quan el passen per sota de la porta estic massa enfeinat arrencant les dents d'un pobre pallús amb les alicates universals, o sigui que no el lleigeixo fins més tard.

El paio és un indi nambiquara de pura sang de l'Amazònia brasilera. Cabells estil Beatles i tota la pesca, tot i que porta l'uniforme blanc del departament de bugaderia.

Però, és clar, els uniformes de tots els departaments són blancs.

Li faig un copet al queixal següent. Li dic:

–¿Seguro?

–No.

–¿Verdad? –Ui, sí, al Brasil parlen castellà.

–Està bé –diu.

Potser sí. Pel que sé d'odontologia –que, no ho nego, ho he après amb una hora i mitja de mirar vídeos sobre diferents tècniques a YouTube–, una punxada de lidocaïna al nervi alveolar posterior superior elimina la sensibilitat al tercer queixal en més o menys dues terceres parts de la població. La resta necessita una injecció addicional, al nervi alveolar mitjà superior, o notaran tot el que els facis.

Suposo que un dentista de debò tiraria pel dret i posaria les dues injeccions. Però aquesta manera de pensar és la que m'ha portat a fer servir tota la lidocaïna de la clínica del personal i gairebé tota la que he pogut robar de la clínica dels passatgers. O sigui que ara faig un copet i pregunto. Molts dels meus pacients són massa cavallots, o massa ben educats, per reconèixer que no tenen la geniva adormida.

A prendre pel sac, doncs. Em guardaré la lido per a algú que tingui massa por per dir mentides.

Li arrenco el queixal tan de pressa i tan suaument com puc. Un cop a les alicates, se m'escmicola i queda fet un tros de merda negra. Agafo els bocins amb la mà enguantada just abans que caiguin sobre l'uniforme del paio.

Se m'acudeix que hauria de fer alguna altra conferència sobre higiene al magatzem. Sembla que l'última no ha servit per canviar res, però, almenys, mentre la feia, va baixar el nombre de baralles amb navalla, allà sota.

Em trec els guants sobre la pica. Quan torno a mirar, veig llàgrimes rodolant per la cara de l'home.

La Coberta de Foc 40 és una plataforma metàl·lica situada entre dues xemeneies, i que jo sàpiga és la part més alta del vaixell on es pot estar dret. Vés a saber què collons té a veure amb el foc, això.

Es pon el sol; el vent sembla un eixugacabells. A l'horitzó hi ha una paret de núvols de quinze quilòmetres d'alt que corre en paral·lel al vaixell. Vermells i grisos iridescents que s'apilen uns sobre els altres com intestins.

L'odio, el mar dels collons. I resulta que l'odio fisiològicament. El mar em fot el cicle del son de cap per avall, em fa venir els records i em posa nerviós. I és justament per això que em mereixo fer d'ajudant de metge en un creuer.

No és que tingüés altres opcions. Si hi ha algun altre sector que contracti metges sense preocupar-se gens per si el títol que tenen –en el meu cas, graduat a la Universitat de Zihuataneja, sota el nom de «Lionel Azimuth»– és real o si està engiponat a partir de documentació comercialment disponible, jo no en tinc notícia. Per no parlar del fet que la màfia no s'hi ha infiltrat gaire.¹

---

1. Com a la resta del món, la màfia només es va interessar pels creuers després de l'estrena mundial de la sèrie *The Love Boat* l'any 1977; mal moment, perquè aleshores l'FBI investigava l'Associació Internacional d'Estibadors i ja havia punxat telèfons i havia enviat informadors. Quan la màfia va tenir el camp prou lliure per començar-s'hi a moure, la indústria dels creuers havia crescut tant que quedava fora del seu abast.

L'escotilla que hi ha al lateral d'una de les xemeneies s'obre, i en surt un home molt negre amb la versió de màniga llarga de l'uniforme (blanc) dels ajudants d'administració de coberta.

–Doctor Azimuth –diu.

–Senyor Ngunde.²

El senyor Ngunde em mira fixament.

–Doctor, porta la camisa oberta.

És cert. Porto una samarreta blanca a sota, però la camisa blanca de màniga curta de l'uniforme la porto descordada. Té unes xarretes daurades, o sigui que portant-la així em sento com un pilot d'avió borratxo.

–No crec que molesti a ningú –dic, traient el cap i mirant avall.

Vist des d'aquí, el vaixell, que és dues o tres vegades més llarg que el *Titanic*, és un conjunt de terrats blancs i d'equipament de telecomunicacions, tot i que també veig dos pallussos que s'encarreguen de vigilar si vénen pirates. Les zones de passatgers que puc albirar des d'aquí, com ara la cúpula Nintendo i la piscina interior-exterior, deuen estar buides, de ben segur, perquè fa una hora que els cinc restaurants del vaixell han començat a servir el sopar.

El senyor Ngunde no s'acosta a mirar. Això em fa pensar que té por de les altures, i em sento culpable per haver-lo fet pujar fins aquí a buscar-me. I per prendre'm a la lleugera una infracció que, si la cometés ell, comportaria l'acomiadament i l'expulsió al proper port. Aparentment, jo ja puc tombar un guarda de seguretat mentre surto de la cabina d'un passatger, borratxo i mort de ganes que em fotin fora, que l'únic que aconseguiré és que sigui el guàrdia qui es disculpi. Quan el senyor Ngunde no condueix la polidora de gel ni fa cap altra tasca que requereixi l'ús d'aquesta màquina, no pot ser mai on els passatgers el puguin veure. I tant és com porti la camisa.

---

2. De mitjana, a la tripulació d'un creuer hi treballen persones de seixanta països diferents. A les navilieres els agrada vendre aquest fet com una felicitosa conseqüència de la globalització estil «Mirem tots la Copa del Món!», però en realitat la pràctica data de l'any 1981, quan les tripulacions de dos vaixells de la Carnival Lines amarrats a Miami, majoritàriament jamaicanes i hondurenyes, van fer una seguda. Avui dia, la pràctica habitual és la de no permetre que hi hagi més del 5% de la tripulació d'una mateixa nacionalitat, alhora que es procura tenir tants oficials de la mateixa nacionalitat com es pugui, que idealment han de parlar un idioma que la majoria de la tripulació no entengui, com ara el grec.

Parlant de la polidora de gel, li dic:

–Què, com va el braç?

–Molt bé, doctor.

No sembla probable. El senyor Ngunde té una gran cremada a sota la màniga de l'avantbraç esquerre que es va fer en intentar posar líquid de direcció a la polidora de gel quan el motor encara era calent. No he trobat cap segona dosi de la vacuna del tètanus. I tampoc no he vist prou casos de tètanus a la vida per saber fins a quin punt això m'hauria de preocupar.

–I el recompte de casos de diarrea? –diu el senyor Ngunde.

–Ha baixat, de fet. Limiti's a no menjar l'estofat.

–Gràcies, doctor. Moltes visites, aquesta tarda?

–Prou.

–Alguna d'interessant?

–No.

El senyor Ngunde m'està preguntant si hi ha cap pacient que hagi expressat un grau d'insatisfacció prou significatiu perquè n'informi els caps de departament. No l'hi tinc en compte. En algun moment de les properes vint-i-quatre hores, algú amb un càrrec més alt que el senyor Ngunde al departament d'administració em preguntarà, com aquell que no vol la cosa, si el senyor Ngunde ha parlat amb mi últimament i m'ha dit alguna cosa interessant.

Però això em posa de mal rotllo, perquè em recorda que treballa per a una línia de creuers. La feina que tinc aquí està amandada de privilegis: tinc una cabina pròpia, menjo de franc a la majoria de restaurants, i –com el metge principal– tinc un seient al Bot Salvavides 1, el bot salvavides del capità.³ Però a la majoria dels meus pacients els agradaria no haver sortit mai de les seves barriades i els seus pobles de merda. Guanyen uns set mil dòlars a l'any, amb els quals han de tornar els interessos del préstec que van demanar per arribar aquí, subornar per aconseguir l'instrumental necessari per a les seves feines, i pagar comissions per enviar diners a casa i evitar que els seus fills hagin de treballar mai en un creuer, Déu nos en guard. Si el que faig contribueix a millorar les

---

3. També conegut com a *Joia del mar*, o *Quina joia, deixar-vos aquí, matats*.

seves vides o només a explotar-los més és una pregunta d'aquelles impossibles de respondre.⁴

–Sisplau, doctor, si em disculpa.

–És clar, senyor Ngunde. Ho sento. –Està suant.

Quan tanca l'escotilla darrere seu, recordo el telegrama que he recollit del terra de la consulta. L'agafo i el lleigeixo.

–«ISHMAEL–TRUCA'M».

Interessant.

Ishmael és el nom que em van donar al WITSEC, el programa federal de protecció de testimonis, però l'única persona que mai em va anomenar així va ser el professor Marmoset, que va ser qui em va fer entrar al WITSEC, i després a la facultat de medicina. I més tard, quan em vaig ficar en embolics, em va treure de Nova York.

En Marmoset no és de xerrar gaire. Ni tan sols acostuma a respondre. Si reps notícies seves, és que ha passat alguna cosa important. Potser t'ha trobat una feina. Fins i tot pot ser que impliqui l'exercici de la medicina.

Fins i tot pot ser que en terra ferma.

Però, sense cap més informació, no en trec res, de pensar-hi. La feina que faig ara ja és prou merdosa sense pensar que en podria estar fent una altra.

O sigui que concentra't en el balanceig del vaixell. Mareja't.

Ho sabràs de seguida.

---

4. El problema de fons és que les companyies navilieres no acostumen a estar sotmeses a cap mena de legislació laboral, de drets humans, o de medi ambient, ni tampoc a cap regulació sanitària (ni impositiva, ja que en parlem), perquè la majoria dels seus vaixells –fins i tots els que surten exclusivament de ports americans– estan enregistrats a Panamà, Bolívia o Libèria. L'última vegada que algú va intentar fer-hi res va ser durant l'administració Clinton, i es va arribar a la conclusió que el negoci estava massa imbricat amb tota una colla de problemes del comerç mundial per fotre-hi gaire mà.

Portland, Oregon
Dilluns 13 d'agost

La dona amb el serrell a l'estil Bettie Page que aguanta el cartell on posa «DR. LIONEL AZIMUTH» a l'aeroport és exactament la dona que contractaria jo si fos el catorzè home més ric dels Estats Units. Sembla una noia de calendari. Una que perfectament podria fer boxa.

–No m'interessa –em diu quan m'hi acosto.

–Sóc en Lionel Azimuth.

–Que et donin pel sac.

No m'ho prenc personalment. Semblo una polla amb un puny enganxat al final.

–He quedat amb en Multi Rec –dic.⁵

S'ho rumia un moment.

–Portes equipatge?

–Només això.

Al cap d'un segon:

–No fas servir les rodes?

–El mànec no és prou alt.

Mira al voltant, però no hi ha ningú més que es vulgui identificar com a Azimuth.

–Ho sento –diu–. Sóc la Violet Hurst. La paleontòloga d'en Multi Rec.⁶

–Com és que té una paleontòloga pròpia, en Multi Rec? –ho dic

5. En realitat no dic *Multi Rec*. *Multi Rec* és només un malnom que he començat a fer servir perquè sento que tothom en parla com el *Multimilionari Reclusiu*.

6. Evidentment, ella tampoc no diu *Multi Rec*.

a l'aparcament de l'aeroport, un cop arrecerats de la pluja. Són les vuit del vespre.

–No t'ho puc dir. És confidencial.

–Et dediques a clonar dinosaures, com a *Jurassic Park*?

–Ningú no clona dinosaures com a *Jurassic Park*. L'ADN es degrada al cap de quaranta mil anys, fins i tot el d'un mosquit atrapat en una gota d'ambre. L'única manera d'aconseguir l'ADN d'un dinosaure de fa seixanta milions d'anys és amb enginyeria inversa a partir de descendents vius en l'actualitat. I abans de tenir una tecnologia així menjarem carn humana pels carrers.

–Ah, sí? Per què?

–Perquè és on hi ha les proteïnes. De tota manera, no sóc una paleontòloga zoològa. Són coses meves.

Hem arribat al cotxe. És un Saab vell amb la part de baix rovellada, com si fos una línia de flotació. I potser ho és.

–Quina mena de paleontòloga ets? –li pregunto.

–Catastròfica. Potser val més que ho diguis.

–Què?

–Si treballo per al catorzè home més ric dels Estats Units, com és que tinc aquesta merda de cotxe?

Doncs sí que m'ho estava preguntant, la veritat.

–Jo ni tan sols en tinc, de cotxe –dic.

–En Multi Rec no paga gaire, per si no t'han avisat –diu mentre obre la porta del copilot–. Té por que la gent se n'aprofiti.

–I per això se n'aprofita ell primer?

–Fa tot el que creu que l'ajudarà a no perdre el seny. I no li comentis això del catorzè home més ric, per cert. Ho odia.

–Perquè el posa en una escala objectiva o perquè només és el catorzè?

–Totes dues coses, segurament. Llença-la darrere. El maleter no es pot obrir.

–I doncs, quant falta perquè ens posem a menjar carn humana pels carrers? –dic.

–No vulguis saber-ho.

Som a l'autopista. La pluja forma una pel·lícula tremolosa al parabrisa.

–Em penso que sí que vull.

En qualsevol cas, vull que continuï parlant. No estic acostumat a fer conversa, i menys amb noies que sembla que hagin de sobreescalfar tot un planeta selvàtic elles soles. Pateixo per si diré alguna cosa de les que em passen pel cap.

–Als Estats Units? –diu–. Menys de cent anys. Potser menys de trenta.

–Ah, sí? Per què?

Em mira com si li passés constantment, això que la gent li faci preguntes només per mirar-la mentre parla.

Deu acabar per frustrar-te.

–Ras i curt –diu–: massa gent i massa poc menjar. Ja hi ha mil milions de persones que es moren de gana, i el canvi climàtic i l'escassetat del petroli només empitjoraran les coses.

–El problema de l'escassetat de petroli és que no podrem fer servir els camions i els estris de les granges?

–No podrem cultivar res, per començar. Tots els fertilitzants, pesticides i herbicides moderns es fan a partir d'hidrocarburs.

–I de debò creus que s'estan acabant?

–No cal que s'acabin –diu–. Només cal que l'extracció d'un barril requereixi més energia o més diners dels que es poden obtenir d'un barril de petroli. Potser ja hem arribat a aquest punt. Costa de dir, perquè les companyies energètiques estan tan subvencionades que poden vendre el gas per sota del preu de cost. Si pots fer un vessament de cent setanta milions de barrils de cru al golf de Mèxic i aconseguir que després t'exonerin de la neteja, l'anàlisi de costos i beneficis no té cap pes en l'assumpte.

–Però no hi acabarà havent altres formes d'energia?

–Com ara la solar, vols dir? O l'eòlica, o la geotèrmica? És poc probable. El petroli són quatre mil milions d'anys d'organismes que han fet servir la radiació del sol per convertir el diòxid de carboni de l'aire en carbohidrats. Res del que puguem fer no arribarà mai a aquests nivells d'energia, ni de bon tros. I encara que ho aconseguís-

sim, no podríem dissenyar bateries prou eficients per emmagatzemar-la. És una altra cosa que té el petroli: s'emmagatzema a si mateix i és el seu propi mitjà de transport.

–I unes nuclears més segures?

–Les nuclears són un frau, fins i tot quan no exploten ni hi ha filtracions. Cap planta nuclear no ha produït mai tanta energia com la que costa construir-les i mantenir-les. L'únic que fa l'energia nuclear és mantenir França neta mentre enverina l'Amèrica del Sud. I ja has sentit prou xerrera de científica boja, aquesta nit. Ara parla tu.

Ric.

–Em sento com un idiota –dic–. Em pensava que tot plegat era qüestió del canvi climàtic.

–No és ben bé el que volia dir quan he dit «Ara parla tu». –Quan veu que no responc, afegeix:– Bé, en bona part sí que té a veure amb el canvi climàtic. El *crash* del petroli matarà com a mínim sis mil milions de persones, perquè ens tornarà on érem abans de la Revolució Industrial, i d'aleshores ençà el planeta ha perdut molta capacitat de mantenir gent. Però el canvi climàtic acabarà de matar tota la resta. El canvi climàtic mataria tots els habitants de la Terra encara que poguéssim evitar el *crash* del petroli. Podríem aturar el consum d'hidrocarburs ara mateix, deixar que morissin sis mil milions de persones i el canvi climàtic es continuaria accelerant igualment. Ja hem premut el gallet del metà.

–Què és això?

–El moment en què escalfes prou la Terra perquè la capa d'hidrat de metà es comenci a fondre. El metà produeix efecte hivernacle amb una eficàcia vint vegades superior a la del diòxid de carboni. –Em torna a mirar.– Saps, sembla que tot això et complagui d'una manera estranya.

És cert. No estic segur de per què. La destrucció absoluta de la raça humana és força divertida, és clar, especialment si es deriva de la superpoblació i la tecnologia, els dos únics objectius que la humanitat s'ha pres seriosament. Però també pot ser que les suposicions d'aquesta dona siguin acurades, i que el que em faci feliç sigui estar a prop d'ella. Si el continent és la Violet Hurst, quin contingut hi podria estar a l'altura?

Et deus acabar sentint sol, a banda de frustrat.

–Així, doncs, quan vam passar el punt de no-retorn? –dic.

–Oblida-ho. Tallo la comunicació.

–Però, és això el que fan les paleontòlogues catastròfiques? Estudiar el final del món?

–Els diversos finals del món. L'extinció que està a punt d'esdevenir-se és només una subespecialitat.

–I és això, el que fas per a en Multi Rec?

–El que faig per a en Multi Rec és confidencial. I no.

–Almenys em pots explicar de què vol parlar ell?

–De fet, no.

–Confidencialment?

–Ho sento –diu–. Vol explicar-t'ho ell mateix. Per a en Multi Rec, tot és sempre una qüestió de confiança.

Assenyala una sortida.

–Ara que en parlem, en Multi Rec vol que m'esperis aquí a la vora i que et porti a l'hotel quan hàgiu acabat, però em penso que aquesta vegada em plantaré. La paleontologia catastròfica m'agrada prou per parlar-ne i avorrir mortalment els desconeguts, és evident, però després fins i tot jo necessito emborratxar-me i fer veure que no ho he sentit. Digue-li a en Multi Rec que t'avisi un taxi. I demana rebut.